

HALKIMIZIN ENERJİ YOKSULU HALİNE GETİRİLMESİNE GÖZ YUMMAYACAĞIZ ELEKTRİK KAMUSAL HAKTIR, TİCARİLEŞTİRİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ!

1991 yılında İstanbul Anadolu Yakası elektrik dağıtımının AKTAŞ'a devredilmesiyle başlayan, elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi, 2012 yılı Aralık ayında yapılan ihalelerle tamamlandı. 2004 yılından sonra AKP hükümetleri döneminde hız kazanan bu özelleştirme politikası birçok hukuksuz uygulamaya, haksız kazanç (*) yol açarken, kurum çalışanları ve tüketiciler açısından çeşitli mağduriyetlere neden oldu. AKP iktidarının "ben yaptım oldu" mantığıyla sürdürdüğü özelleştirme uygulamalarının nasıl geri dönülmez bir yıkıma yolaçacağı şimdiye kadar ortaya çıkan verilerden açıkça görülmektedir.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), 13 Ağustos 2010 tarihinde yaptığı açıklamada bu durumu şöyle ifade etmiştir: *"Son 20 yıllık dönemde elektrik enerjisi alanında dayatılan bölünme, serbestleştirme, özelleştirme politikaları bu amaçları gerçekleştirmekten uzak olduğu gibi tersi sonuçlara yol açmaktadır. Bugün elektrik enerjisi alanı, kamunun yatırım yapması 4628 sayılı Elektrik Piyasası Yasası'nın ardından engellendiği için, tamamen özel sektörün keyfine bırakılmış, gerekli yatırımlar yapılamamış, ülkemiz enerji açığı riskiyle karşı karşıya bırakılmıştır. Elektrik enerjisinde ne arz güvenliği ne de fiyat istikrarı sağlanabilmiştir. Halkımız, elektrik talebinde rekor düşüşün yaşandığı 2009 yılında bile elektrik fiyatlarına yapılan zamlarla karşılaşmış, 2010 yılında maliyetlerdeki düşüş nedeniyle yapılacak indirim ise özelleştirme öncesinde alıcı şirketlere kar garantisi sunulabilmesi için bizzat hükümetin yaptığı müdahale ile engellenmiştir. Tüm bu süreçler hükümetin uyguladığı enerji politikalarında kamu yararının bulunmadığını açıkça göstermektedir."*

BEDAŞ'IN DEVRİ GERÇEKLEŞTİ

Boğaziçi Elektrik AŞ'nin (BEDAŞ) ihalesi ilk olarak Ağustos 2010 yılında yapıldı. Bu ihaleyi 2 milyar 990 milyon dolar ile İş-Kaya İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.-MMEKA Makine İthalat Pazarlama ve Ticaret A.Ş. Ortak Girişim Grubu kazandı. Bu ihaleyi kazanan firmalar taahhütlerini yerine getiremeyince ihale yenilendi. Aralık 2012'de yapılan bu ihale sürecinin galibi 1 milyar 960 milyon Dolar veren Cengiz-Kolin-Limak ortaklığı oldu.

Devir işlemi 28 Mayıs 2013 tarihinde gerçekleşti. Uludağ, Çamlıbel, Akdeniz'den sonra Boğaziçi dağıtım şirketini de alan Cengiz-Kolin-Limak Konsorsiyumu, yüzde 29'luk payla elektrik dağıtım sektörünün lideri haline gelmiş durumda. Aynı konsorsiyumun Habitabat Termik Santrali'na da en yüksek fiyatı veren şirket olması, sadece dağıtım alanında değil, üretim alanında da tekel konumu kazanma niyetini gözler önüne sermektedir.

EMO, Aralık 2012 tarihinde yapılan Akdeniz, Boğaziçi ve Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş.'lerin (EDAŞ) özelleştirilmesine ilişkin, 18 Nisan 2013 tarihinde Danıştay'a başvurdu. Bu başvuruda "Yapılan ihale ile ortaya çıkan ihale bedeli, önemli bir kamu zararının doğduğu" belirtilerek, yeni bedellerin düşük olduğunun altı çizildi. Dilekçelerde, "Önceki ihalenin yapıldığı tarihten bu yana gerçekleştirilen mevzuat ve tarife değişiklikleri ile elektrik dağıtım şirketleri lehine düzenlemeler yapıldığı, elektrik dağıtım şirketlerinin brüt kar marjı tavanın yüzde 49,8 artırıldığı, şirketler lehine yapılan yeni teşvikler ile kar oranlarının artırılmış olması karşısında,

önceki ihale ile dava konusu yapılan ihalede ortaya çıkan ihale bedelleri, ihale bedelinin düşük kaldığını göstermektedir” denildi.

Elektrik dağıtım şirketlerini devralan konsorsiyumlar, bu özelleştirmelerle amaçladıkları kar maksimizasyonunun gerçekleştirilmesi için çalışanlar ve tüketiciler aleyhine birçok uygulamaya giriştiler. EPDK'nın her 4 ayda bir yaptığı ve son 5 yılda yüzde 100'ü aşan zamları yeterli bulmayan şirketler, açma-kapamadan, arıza servisine, çalışanların hak ve ücretlerinden kayıp –kaçak giderlerini faturalara yansıtmaya kadar birçok ticari girişimde bulundular. EPDK'nın tüketicilerden alınmayacak kararına karşın sayaçların periyodik bakım ve sökme takma işlemlerini de paralı hale getiren şirketler, bu yolla cebimizden milyonlarca lira toplamaya başladılar.

İZİN VERMEYECEĞİZ!

Artık kamusal bir hak olan ve insan yaşamında önemli bir ihtiyaç haline gelen elektrik enerjisi, sadece parası olanın elde edebileceği; birçok dağıtım bölgesinde peşin olarak alınan ya da ilk ödenmeyen fatura sonrasında şirketler tarafından kesilen bir meta haline dönüşmüştür. Tamamen ticarileştirilen elektrik enerjisi piyasası sonucunda, giderek artan oranlarda enerji yoksulu ortaya çıkmakta ve karanlıkta yaşamaya mahkum edilmektedir. Giderek artan zam oranları elektrik faturalarının daha da kabarmasına yol açmakta, yetkililer bu yolla enerji tasarrufu sağlayacakları yönünde pişkin ve fütursuz açıklamalarda bulunmaktadırlar.

Bu kurumlarda çalışanlar ya asgari ücretle yaşamaya zorlanan taşeron işçiler haline gelmeye zorlanmakta ya da performans ölçütlerine göre yetersiz ve eşitsiz ücret alan köleler haline getirilmeye çalışılmaktadır. Kamu çalışanlarının ve odası üyesi olan mühendislerin durumu da bu koşullardan çok farklı değildir. Özelleştirme sonrasında ya emekli olmaya ya da başka kurumlara sürülmeye zorlanan arkadaşlarımız birçok hak kaybıyla yüzyüze kalmaktadır.

Bizler, aklın ve bilimin ışığıyla kamu yararı doğrultusunda çalışan kurumlar olarak, ne üyelerimizin hak kaybına, ne de tüketicilerin mağdur edilmesine göz yummayacağımızı bir kere daha ilan ediyor, enerjinin bir insanlık hakkı olarak, kamu tarafından halka verilmesi gereken bir hizmet haline getirilmesini talep ediyoruz. Bu talebimizi ilgili bütün kişi ve kurumlarla birarada savunmaya, her platformda dile getirmeye ve hak mücadelemizi sürdürmeye kararlıyız. 30.05.2013

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İstanbul Şubesi

DİSK/ENERJİ SEN

TÜKODER

() Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ'de (TEDAŞ) özelleştirilen 10 dağıtım şirketinin kasasında ve banka hesaplarında “unutulan” paralarla, alacakları ve stoklarıyla birlikte satıldığı, borçlarının ise TEDAŞ'a devredildiği ortaya çıktı. Devlet, şirketlerin kasalarındaki mevcutlarının yanı sıra milyonlarca TL'lik malzeme stokları, alacakları ve banka hesaplarıyla birlikte devredilmesi nedeniyle 3 milyar 892 milyon TL zarara uğratıldı.*